

Bruxelles, den 5.4.2017
COM(2017) 160 final

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**Tredje årlige beretning om gennemførelsen af del IV af aftalen om oprettelse af en
associering mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og
Mellemamerika på den anden side**

DA

DA

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Tredje årlige beretning om gennemførelsen af del IV af aftalen om oprettelse af en associering mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Mellemamerika på den anden side

1. Indledning

2016 var det tredje gennemførelsesår for handelssøjlen (del IV) i associeringsaftalen mellem EU og Mellemamerika, som opretter en associering mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Mellemamerika på den anden side (i det følgende benævnt "aftalen")¹. I artikel 13 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 20/2013 af 15. januar 2013 om gennemførelse af den bilaterale beskyttelsesklauseul og stabiliseringsmekanismen for bananer i aftalen om oprettelse af en associering mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Mellemamerika på den anden side² (i det følgende benævnt "forordningen") forelægger Kommissionen en årlig beretning for Europa-Parlamentet og Rådet. Nærværende beretning forelægges i overensstemmelse med dette krav.

2. SAMLET VURDERING: HANDELSUDVIKLING

2.1. Metodologi

I overensstemmelse med den anvendte metodologi i tidligere beretninger om aftalens³ gennemførelse er EU's import blevet beregnet på grundlag af Eurostat's oplysninger fra oktober 2016, mens EU's eksport til Mellemamerika er baseret på mellemamerikanske statistikker. Eftersom mellemamerikanske statistikker er opgivet i amerikanske dollar, er disse blevet omregnet til EUR ved anvendelse af den årlige vekselkurs, der anvendes af Eurostat⁴.

Grundene til udsvingene i handelsstrømme afspejler naturligvis flere forskellige faktorer og kan ikke udelukkende tilskrives eksistensen eller graden af fremskridt i aftalens gennemførelse.

2.2. Udviklingen i de samlede handelsstrømme med Mellemamerika (varer)

På grundlag af statistikkerne præsenteret af sekretariatet for mellemamerikansk økonomisk integration (SIECA) faldt handelsstrømme på den ene side mellem mellemamerikanske lande og resten af verden med 6 % fra 2014 til 2015. På den anden side steg handelsstrømme mellem EU og resten af verden med 3,6 % i samme periode (Eurostat). Inden for rammerne af dette større mønster viste den bilaterale handel mellem EU og Mellemamerika sig at være ret modstandsdygtig: Den samlede handelsstrøm mellem de to regioner faldt kun moderat (med 0,7 %) til 10,5 mia. EUR. EU's handelsbalance med Mellemamerika fremlagde en positiv balance på 162 mio. EUR i 2015 (efter at have vist et underskud på 853 mio. EUR året før).

¹ EUT L 346 af 15.12.2012, s. 3.

² EUT L 17 af 19.1.2013, s. 13.

³ COM(2016) 73 final.

⁴ Den gennemsnitlige EUR/USD-vekselkurs var 1,3281 i 2013, 1,3285 i 2014 og 1,1095 i 2015.

**Handelsstrømmene mellem EU og Mellemerika og deres årlige vækst
(i mio. EUR - 2015)**

Land	EU-Eksport ^(*)		EU-Import ^(**)		Samlet handel	
Costa Rica	1,312	23,1 %	2,250	- 40,4 %	3 562	-35 %
Guatemala	1,194	22,3 %	865	25 %	2 059	23,3 %
Honduras	592	29,1 %	1,015	20,5 %	1 606	24 %
Nicaragua	379	54,2 %	326	14,5 %	705	32 %
Panama	1,278	8,2 %	555	26,1 %	1 833	13 %
El Salvador	603	29,8 %	195	5,5 %	798	23 %
I ALT	5 358	22 %	5 196	- 16,8 %	10 526	-0,7 %

* Eksportoplysninger baseret på statistikker rapporteret af hvert land i området

** Importoplysninger baseret på Eurostat

Kilde: Eurostat og SIECA

Ifølge regionale mellemamerikanske statistikker skete der i 2015 en stigning på 22 % i EU's eksport til Mellemerika, mens EU's import fra Mellemerika værdimæssigt faldt med 16,8 %. Men man bør bemærke positive tendenser i handelsstrømmene mellem EU og hvert enkelt mellemamerikansk land, bortset fra Costa Rica, der oplevede et fald i handelen fra 3,77 mia. EUR til 2,25 mia. EUR som følge af, at eksporten af kontor- og telekommunikationsudstyr, som et stort multinationalt IKT-selskab i landet stod for, ophørte fuldstændigt.

For andet år i træk har flytningen af landets tidligere største eksportør af it-komponenter til Sydøstasien haft en betydelig, negativ virkning på den samlede værdi af eksporten til EU. EU's import af telekommunikationsudstyr fra Costa Rica faldt med næsten 94 % i 2015. Den samlede eksport af it-udstyr faldt fra 2 372 mio. EUR i 2013 til kun 147 mio. EUR i 2015.

	2013	2014	2015	2013-15 % ændring
Kontor- og telekommunikationsudstyr	2 372	1 925	147	-93,8 %

Fordelingen af EU's import fra Mellemerika og den årlige udvikling deraf (i mio. EUR)

Kilde: Eurostat og Generaldirektoratet for Handel (GD TRADE)

Generelt i dette tredje år af aftalens gennemførelse - ser man bort fra det betydelige fald i Costa Ricas eksport af it-komponenter - er EU's import og eksport til og fra hvert af de seks lande i regionen steget med over 20 % i otte af de 12 mulige import/eksport-kombinationer. Det afspejles i de samlede handelsstrømme, som er steget med mere end 20 % for fire af de seks

lande (og med mere end 10 % for det femte). Costa Rica skiller sig stadig ud i 2016 på grund af specifikke og endogene årsager, som sandsynligvis ikke fortsætter i de kommende år.

Koncentrationen af den mellemamerikanske eksport af de vigtigste eksportvarer til EU fortsætter, selv om antallet af varer eksporteret til EU, ifølge SIECA⁵, steg med 5,3 % i 2015 sammenlignet med året før. Det dækker nu 1 615 varer (6-cifrede positioner i CA HS).

Følgende var Mellemamerikas vigtigste importsektorer (ud fra HS-kategorierne) i 2015: grøntsager (51 %), fødevarer, drikkevarer og tobak (11,1 %) og optiske og fotografiske instrumenter (8,1 %). EU's vigtigste eksportsektorer til regionen var: maskiner og apparater (23,8 %), produkter fra kemiske og nærstående industrier (22,6 %) og transportudstyr (14,3 %).

Den vigtigste destination for **EU's eksport til Mellemamerika** i 2015 var Costa Rica (25 %) efterfulgt af Panama og Guatemala (henholdsvis 24 % og 22 %). De fleste eksportvarer i 2015 var lægemidler (11 % af EU's eksport) efterfulgt af motorkøretøjer (7 %) og varer af stål (5 %).

Samtidig blev der målt en betydelig vækst i 2015 for eksporten af følgende varer fra Mellemamerika⁶:

- **Optiske og fotografiske instrumenter** (HS 90), importen til EU steg med 46 % fra 284,8 mio. EUR til 417 mio. EUR.
- **Medicinsk udstyr**, EU's import steg med 32 % (fra 194 mio. EUR til 257 mio. EUR).
- **Kaffe**, EU's import steg med 33 % (fra 702 mio. EUR til 935 mio. EUR). Regionen har været i stand til at overkomme tabene forårsaget af kafferustepidemien, som ramte Mellemamerikas kaffeproduktion og eksport hårdt i 2014.

Guatemalas eksport til EU steg fra 691 mio. EUR i 2014 til 865 mio. EUR i 2015. Nogle af de eksporterede varer, som har udvist en betydelig vækst, er: Spiselige frugter og nødder (HS 08) steg til 70 mio. EUR (en vækst på over 130 %), malm (HS 26) steg til 69,2 mio. EUR (en vækst på 168 %), og spiselige grøntsager (HS 07) steg til 50,3 mio. EUR (en vækst på 30 %).

Nicaragua havde den højeste vækstrate inden for handelsstrømme (32 % i 2015). Denne dynamik er karakteriseret ved en stærk stigning i EU's eksport til landet (54 %) såvel som EU's import, som viste en stigning på 14,5 % fra 285 mio. EUR til 326,5 mio. EUR. Stigningen i EU's eksport til Nicaragua var specielt kraftig på følgende områder: 141 % op til 87 mio. EUR for elektriske maskiner (HS 85), 202 % op til 11 mio. EUR for fri- og stempelmærker og bøger (HS 49) og 63 % for gummi (HS 40). Ligeledes var Nicaraguas importstigninger betydelige på følgende områder især: importen af spiselige frugter og nødder (HS 08) steg til 6,5 mio. EUR, kaffeimporten steg til 94 mio. EUR (47 %) og olieholdige frø (HS 12) fra 25 mio. EUR til 35 mio. EUR (29 %).

Handelsstrømmene mellem Honduras og EU steg også betydeligt. EU's eksport voksede hovedsagligt på følgende områder: elektriske maskiner (HS 85) voksede med 88 % til 132 mio.

⁵ Sistema de Integración Económica de Centroamérica.

⁶ Kilde: Eurostat/GD-Trade.

EUR, lægemidler (HS 30) voksede med 154 % og kemiske produkter (HS 38) med 98 %. Den samlede import til EU voksede fra 841 mio. EUR i 2014 til 1,01 mia. EUR det efterfølgende år. Nogle af de traditionelle varer, der viste den højeste vækst, var: kaffe (HS 09) steg fra 447,3 mio. EUR til 607,5 mio. EUR (36 %), tobak (HS 24) steg med 56 %, og spiselige grøntsager (HS 07) steg fra 11,6 mio. EUR til 19,3 mio. EUR (66 %).⁷

EU's import fra Panama steg med 27 % på grund af vækst på områder såsom: dæk (HS 4011) steg til 62,4 mio. EUR (72 %), dyrefoder (HS 23) steg til 7,6 mio. EUR (123 %) samt, hvad der er vigtigere, transaktioner inden for skibsfartsindustrien mere end fordobledes til 201 mio. EUR for skibe og både (HS 89). Selv om det ikke er en traditionel råvare fra Panama til EU, voksede importen af kaffe (HS 09) med 66 %.

Der var også betydelige positive udsving i EU's eksport til Costa Rica (23 %) og El Salvador (30 %). I Costa Rica havde følgende områder en særlig betydning: 21 % for lægemidler (HS 30), 79 % for køretøjer (HS 87) og 38 % for kemiske produkter (HS 38). I El Salvadors tilfælde bør især nævnes stigningerne på 53 % for mekaniske apparater (HS 84), 75 % for elektriske maskiner (HS 85) og 60 % for medicinsk udstyr (HS 90).

2.3. Anvendelse af toldpræferencer under aftalen

Anvendelsen af toldpræferencerne i aftalen kan vurderes ved at udregne, hvilken andel af handelsstrømmen der gennemføres inden for rammerne af aftalen. Dette kræver detaljerede data om toldbehandlingen. Mellemamerika har meddelt EU, at de databaser, der forvaltes af deres respektive toldmyndigheder, på nuværende tidspunkt ikke er indrettet til regelmæssigt at udveksle detaljerede statistikker til at analysere toldpræferencen, med undtagelse af Costa Rica, der gav sådanne oplysninger til EU.

Costa Ricas statistikker viser, at i 2015 nød 16,6 % af EU's samlede eksport til Costa Rica godt af fordelene i aftalen, og yderligere 13,2 % af toldpositionerne blev fuldstændig liberaliseret. For så vidt angår EU's import fra Mellemamerika fandt 53 % af denne strøm (målt i værdi) sted inden for aftalens rammer.

2.4. Anvendelse af toldkontingenter

Aftalen indeholder toldkontingenter, som giver den anden part en præferencetoldbehandling op til kontingentets kvantitative tærskel. Import over denne tærskel er omfattet af den gældende toldrate for mestbegunstigede nation.

Associeringsaftalen bevilger **otte toldkontingenter til Mellemamerika** til varer, der ikke havde nogen præferenceadgang til EU's marked før aftalens ikrafttrædelse. I 2015 brugte Mellemamerika det tilgængelige toldkontingent til varer, der stammer fra Mellemamerika, til kun to kategorier (rørsukker og rom).

⁷ Kilde: Eurostat.

Oprindelse	Varer	Enhed	Toldkontingent i mængde	EU-Import	Udnyttelsesgrad
Mellemamerika	Hvidløg	ton	550	0	0 %
	Ris		22 000	0	0 %
	Oksekød		10 450	0	0 %
	Svampe		275	0	0 %
	Maniokstivelse		5 000	0	0 %
	Suktermajs		1 680	0	0 %
Mellemamerika undtagen Panama	Sukker		159 000	158 993	100 %
	Rom i container > 2 l	Liter ren alkohol	7 600	2 187	28,8 %

Toldkontingenter, som EU bevilgede til Mellemamerika — udnyttelse i 2015

Ud over toldkontingenter bevilgede EU også Mellemamerika en undtagelse fra oprindelsesreglerne under særlige kontingenter for 118 toldpositioner. I anvendelsens andet år (2015) forblev importen under disse kontingenter meget lav. Nogle af de varer, der nød godt af præferencebehandlingen, var tunfiskefileter (mellemamerikansk kontingent) med en udnyttelsesgrad på 18 %, trusser og underbensklæder fra Costa Rica med 27 %, brystholdere fra Costa Rica med en udnyttelsesgrad på 100 % og strømpebukser fra El Salvador med 14 %.

Mellemamerika bevilgede **EU toldkontingenter for fire specifikke varer**. EU-eksportørerne gjorde brug af de muligheder, der opstod via disse kontingenter i 2015, selv om der fortsat er en margen for vækst, da udnyttelsesgraderne i bedste fald forbliver under 50 %.

Varer	Kontingent (ton)	Årlig stigning	Mængde (ton)	Udnyttelsesgrad
Modnet skinke	990	45	260	26 %
Mælkepulver	1 240	95	148	14 % ⁸
Ost	2 345	150	1 155	44 % ⁹
Forarbejdet svinekød	990	45	51	4,9 %

Toldkontingenter, som Mellemamerika bevilgede til EU — udnyttelse i 2015

⁸ Gennemsnitlig procentsats baseret på tilgængelige oplysninger for hvert mellemamerikansk land.

2.5. Handel med tjenesteydelser

På tidspunktet for nærværende beretnings udarbejdelse var oplysninger for handel med tjenesteydelser for 2015 ikke tilgængelige (forsinkelsen i forbindelse med oplysningerne er velkendt), så tal for 2014 vil blive gennemgået. Disse beløber sig til 5,9 mia. EUR (et fald på 3 % sammenlignet med 2013). I 2014 forblev Panama den største handelspartner inden for tjenesteydelser (53 % af den samlede handelsstrøm inden for tjenesteydelser med regionen) efterfulgt af Costa Rica (21 %) og Guatemala (13 %).

Land	2013			2014			%
	Kredit	Debet	I alt	Kredit	Debet	I alt	I alt
Costa Rica	631,3	499,3	1 130,6	678,1	563,2	1 241,3	10 %
El Salvador	224,8	90,1	314,9	231,7	83,4	315,1	0 %
Guatemala	874,9	202,5	1 077,4	535,2	225,8	761,0	-29 %
Honduras	195,0	187,4	382,4	160,3	89,6	249,9	-35 %
Nicaragua	204,7	48,7	253,4	153,7	91,1	244,8	-3 %
Panama	1 456,4	1 580,1	3 036,5	1 525,4	1 644,4	3 169,8	4 %
I alt	3 587,1	2 608,1	6 195,2	3 284,4	2 697,5	5 981,9	-3 %

Handelen med tjenesteydelser mellem Mellemamerika og EU i 2014 (i mio. EUR)

Kilde: Eurostat.

Honduras og Nicaragua - begge under 300 mio. EUR i samlede handelsstrømme - oplevede betydelige udsving (procentmæssigt) i deres handelstal fra 2013 til 2014 med et dramatisk fald på debetsiden (-52 %) for Honduras og næsten en fordobling af samme (87 %) for Nicaragua.

De større markeder, Panama, Costa Rica og Guatemala, oplevede mere moderate udsving (generelt under 10 %) og El Salvador ligeså.

3. AKTIVITETER, DER VARETAGES AF GENNEMFØRELSESORGANERNE

3.1. Underudvalg vedrørende Tekniske Handelshindringer (TBT)

Den 2. juni 2016 reviderede underudvalget vedrørende TBT følgende emner gennem videokonference (VCR):

- EU gjorde opmærksom på specifikke betænkeligheder på handelsområdet med hensyn til de besværlige registreringsprocesser, som kræves for at markedsføre varer i Mellemamerika, og med hensyn til manglen på fremskridt vedrørende interne processer for teknisk harmonisering.
- EU fremlagde et særligt handelsproblem med hensyn til Panamas indførelse af tekniske forskrifter (is, frugtjuice og alkoholiske drikke).
- EU udtrykte også betænkeligheder med hensyn til Guatemalas anmodning om "attester for frit salg".

Endelig blev Mellemamerika opfordret til at gøre yderligere fremskridt med den effektive gennemførelse af en række regionale tekniske forskrifter, som er klar til at blive vedtaget, for at sikre en opfølgning af artikel 305 i aftalen samt fremme regional økonomisk integration.

3.2. Udvalg vedrørende Handel og Bæredygtig Udvikling

Fra 14.-16. juni 2016 holdt EU og Mellemamerika møder i de institutioner, der er ansvarlige for at overvåge gennemførelsen af bestemmelserne om handel og bæredygtig udvikling i aftalen (se afsnit 4 nedenfor).

3.3. Underudvalg vedrørende Intellectuel Ejendom

Den 15. juni 2016 fandt det tredje møde i underudvalget vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder sted for navnlig at gennemgå:

- beskyttelsen og håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder i Mellemamerika, og specielt geografiske betegnelser, såvel som at studere måder at strømline registreringsprocedurer på
- mulige foranstaltninger for at fremme et gunstigt miljø for potentiel (hovedsageligt privatejet) teknologioverførsel.

Vedrørende geografiske betegnelser udtrykte EU bekymring med hensyn til den verserende retssag i Guatemala mellem "Parmigiano Reggiano" og "Prosciutto di Parma" og det lokale varemærke "Parma", og med hensyn til Honduras' offentliggørelse af en liste over påståede generiske termer, i forbindelse med hvilke der er opstået betænkeligheder med hensyn til deres mulige konflikt med EU's geografiske betegnelser, som er beskyttet af aftalen.

Dette møde gav også mulighed for at udveksle synspunkter om mulige arbejdsordninger, der skal gøre ajourføringen af listen over beskyttede geografiske betegnelser nemmere.

3.4. Underudvalg vedrørende Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger (SPS)

Under dette underudvalgs tredje møde den 14.-15. juni 2016 fremhævede EU følgende:

- betydningen af, at Mellemamerika udfører de procedurer, der er fastsat i associeringsaftalen, for at sikre, at anmodninger om markedsadgang bliver behandlet på rettidig og gennemsigtig vis inklusive godkendelsen af lister over virksomheder og kontroller
- betydningen af at overholde standarder, retningslinjer og henstillinger fra de internationale standardiseringsorganisationer
- behovet for at præsentere videnskabelig information, der skal støtte lovgivning og importkrav, som afviger fra internationale standarder
- behovet for, at mellemamerikanske lande fortsætter processen for at gennemføre bestemmelserne om regional økonomisk integration, hvilket vil gøre handelsforbindelser nemmere.

3.5. Underudvalg vedrørende Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

De emner, der blev drøftet i underudvalget den 13. og 14. juni 2016, var:

- opfyldelsen af Mellemamerikas tilsagn om regional integration i området og
- udarbejdelsen af et udkast til to forklarende bemærkninger om området for oprindelsesregler for at løse praktiske problemer, som Mellemamerika har oplevet.

Parterne arbejdede frem mod en aftale om den fælles fortolkning af visse aspekter i bilag II gennem forklarende bemærkninger om udfyldelsen af EUR 1-varecertifikater og den hensigtsmæssige håndtering af større eller mindre fejl.

Desuden blev parterne enige om at ajourføre klassificeringssystemet ved gennemførelsen af den seneste version af WCO's harmoniserede nomenklatursystem (HS 2012). Den endelige liste ville blive vedtaget af Associeringsrådet ved en skriftlig procedure.

Endelig anmodede Mellemamerika om at få forlænget muligheden for at kumulere tun med oprindelse i Mexico og Chile. EU indvilligede i at analysere sagen, forudsat at det nødvendige samarbejde mellem de to lande var på plads.

3.6. Underudvalg vedrørende Markedsadgang for Varer

Under dette udvalgs møde den 13. juni 2016 reviderede parterne de tilsagn, der blev givet under tidligere møder, og drøftede spørgsmål af interesse for EU, navnlig:

- Costa Ricas tilsagn om at revidere punktafgiftssystemet for øl
- Costa Ricas tilsagn om at fjerne afgiftsdiskrimination på spiritus fra den 1. oktober 2017 (som fastsat i aftalen)
- Nicaraguas opkrævning af et gebyr for scanning af varer ved grænsekontrolsteder
- Honduras' importlicensordning til importen af løg.

EU og Mellemamerika var enige i, at adgangen til pålidelige, ajourførte og detaljerede statistikker var vigtig for handelspolitik, og de forpligtede sig derfor til fortsat at udveksle statistikker på regionalt plan.

3.7. Ad hoc-møde vedrørende Offentlige Udbud

Parterne var enige om at skabe en midlertidig teknisk ad hoc-arbejdsgruppe om offentlige udbud, som mødtes for første gang den 16. juni 2016. Aftalen fastsætter ikke noget underudvalg til dette emne, men det er blevet klart, at det er passende at håndtere offentlige udbud i aftalen. Parterne udvekslede information om lovgivning i forskellige mellemamerikanske lande og deres overensstemmelse med bestemmelserne i aftalen. EU påpegede især en praksis, som panamanske myndigheder for nylig har taget i brug, og som havde brug for revidering i forbindelse med aftalen. Eftersom bestemmelserne i Panamas lov om offentlige udbud var under revidering, tilskyndede EU Panama til at foretage de nødvendige ændringer i sin lovgivning.

3.8. Associeringsudvalget

Associeringsudvalget holdt sit tredje møde den 23. juni 2016 for at gennemgå det arbejde, der er blevet udført i de forskellige underudvalg og for at drøfte andre handelsrelaterede spørgsmål.

EU forklarede betydningen af fuldstændig beskyttelse af geografiske betegnelser i Mellemamerika og udtrykte bekymring i forbindelse med en praksis, der for nylig er taget i brug i Guatemala og Honduras. Derudover mindede EU om Mellemamerikas tilsagn om at gøre deres bedste for at få gennemført internationalt bestemte standarder, hvad angår, bl.a., finansielle tjenesteydelser, kampen mod hvidvaskning af penge, finansiering af terrorisme og skatteunddragelse. EU fremlagde sine tiltag til selskabsbeskatning (fælleseuropæisk liste, BEPS) og opfordrede Mellemamerika til at samarbejde om disse.

EU tilskyndede også Costa Rica til at stoppe afgiftsdiskriminationen, der i øjeblikket anvendes på øl, som aftalt i deres fælles erklæring, såvel som Panama til at overholde aftalens kapitel om offentlige udbud.

For så vidt angår regional økonomisk integration, forklarede Mellemamerika, at opfyldelsen af tilsagnene over for EU blev fulgt meget nøje af de mellemamerikanske handelsministre på deres møder i COMIECO inden for SIECA's rammer. EU insisterede på betydningen af gennemførelsen af visse tekniske forskrifter snarest muligt.

For så vidt angår ændringer af aftalen som følge af Kroatiens tiltrædelse til EU, anerkendte parterne, at der på trods af visse fremskridt stadig var stor forskel på fremgangsmåderne med hensyn til den metode, der anvendes til at vurdere mulig kompensation efter Kroatiens tiltrædelse. EU tilskyndede Mellemamerika til at anvende en konstruktiv fremgangsmåde især i betragtning af, at EU allerede havde afsluttet drøftelserne med alle dens andre partnere, som er omfattet af præferenceordningen, i Latinamerika med tilfredsstillende løsninger for begge parter. Der var enighed om at fortsætte dialogen med henblik på at nå frem til en aftale så hurtigt som muligt.

4. OPFYLDELSE AF FORPLIGTELSER VEDRØRENDE HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

4.1. Institutionelle aspekter

Det tredje møde i Udvalget vedrørende Handel og Bæredygtig Udvikling blev afholdt i Honduras den 15.-16. juni 2016.

Udvalget udvekslede informationer om arbejdsmarkeds- og miljøspørgsmål, herunder emner såsom social dialog, forbud mod diskrimination, ansvarlige værdikæder, cirkulær økonomi og handel med vilde dyr. EU fremhævede meddelelsen "Handel for alle" med dens værdidagsorden, som er særligt relevant for Udvalget vedrørende Handel og Bæredygtig Udvikling.

Forummet for dialog med civilsamfundet - bestående af repræsentanter for EU og mellemamerikanske civilsamfund - holdt møde den 17. juni 2016. Repræsentanter for civilsamfund fra hele Mellemamerika bortset fra Panama og EU var til stede. Der blev også

holdt en workshop om handelsordninger- og praksis for bæredygtig udvikling samt et møde med medlemmer af rådgivende grupper fra begge regioner. Civilsamfundets repræsentanter fremlagde en fælles erklæring for udvalget, som udvalget forpligtede sig til at svare på på et senere tidspunkt. For yderligere information, se <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-3rd-eu-central-america>.

4.2. Gennemførelse af Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konventioner

Under mødet i udvalget vedrørende handel og bæredygtig udvikling berettede parterne om deres gennemførelse af ILO's konventioner og om de seneste lovgivningsmæssige udviklinger. El Salvador og Guatemala svarede på EU's spørgsmål om ILO's konvention om foreningsfrihed, der blev drøftet som henholdsvis en alvorlig sag og en ekstremt alvorlig og akut sag på den internationale arbejdsmarkedskonference den foregående uge.

Det blev bemærket, at El Salvador og Guatemala blev drøftet i ILO's tilsynsmekanisme i juni 2016 i forbindelse med deres gennemførelse af konvention nr. 87 om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig i sager om vold og mord begået mod arbejdstagerrepræsentanter. EU vil fortsat overvåge situationen og fremme samarbejde med ILO i denne forbindelse.

4.3. Gennemførelse af multilaterale miljøaftaler

Under udvalgmødet udvekslede parterne også synspunkter på miljøspørgsmål, og blandt andre Costa Rica beskrev sin strategi om at bruge sine ambitiøse mål for lavemission til at fremdrive innovation i produktive sektorer såsom kaffe- og husdyrsektorerne. EU fremhævede udviklinger inklusive den cirkulære økonomipakke og handlingsplanen for handel med vilde dyr.

Mellemamerikanske parter og EU noterede sig, at de havde samarbejdet om en række spørgsmål til parternes CITES-konference i september 2016 inklusiv et forslag fra Guatemala og tre andre CITES-medlemmer om gennem EU-støtte at regulere handelen med alle arter af Dalbergia (palisander).

4.4. Udvikling af en positiv dagsorden for handel og bæredygtig udvikling

Der var fortsat drøftelser om udviklingen af en positiv dagsorden med nogle forskellige synspunkter på sådanne aktiviteters hovedfokus. Et forslag om at organisere ansvarlige globale værdikæder i starten af 2017 blev generelt støttet.

5. GENNEMFØRELSE AF FORORDNINGEN (STABILISERINGSMEKANISMEN FOR BANANER)

Aftalen foreskriver en præferencetold på bananer for hvert mellemamerikansk land under udgiftsområde 0803.00.19 (friske bananer) fra datoen for aftalens ikrafttrædelse indtil år 2020 (indikeret med år og land i en tabel over toldnedsættelse). Denne særlige behandling er baseret på en stabiliseringsklausul, der fastsætter en årlig, udløsningsmængde for import fra de mellemamerikanske lande i overgangsperioden.

Hvis det viser sig, at resultatet af toldafgiftsnedsettelsen bliver, at importen af bananer er på et niveau, der forårsager eller truer med at forårsage alvorlige skader på EU's banansektor, fastsætter forordningen de passende procedurer, der skal anvendes til at undgå alvorlig skade på nærværende sektor. Kommissionen har overvåget udviklingen af importen af bananer fra mellemamerikanske lande (jf. forordningens artikel 3 og 13) for at vurdere, hvorvidt betingelserne i forordningen for at indlede en beskyttelsesundersøgelse eller indføre forudgående tilsynsforanstaltninger er opfyldt.

Mens bananimporten fra Guatemala oversteg udløsningsmængden med 27 % i 2015, indledte Kommissionen ikke nogen beskyttelsesundersøgelse eller indførelse af forudgående tilsynsforanstaltninger, og den fik heller ingen anmodninger om at gøre det. Denne import blev ikke vurderet som en trussel mod EU's banansektor. Samtidig var de andre mellemamerikanske lande ikke i nærheden af at nå deres udløsningsmængde i henhold til stabiliseringsmekanismen. Faktisk var den samlede mængde, der havde nydt godt af præferencetolden i Mellemamerika kun 65 % af den fastlagte tærskel i slutningen af 2015.

Land	Anvendt mængde	Udløsningsmængde	%
GUATEMALA	79 068 834	62 500 000	127
HONDURAS	4 440 601	62 500 000	7
NICARAGUA	8 389 294	12 500 000	67
PANAMA	207 829 771	468 750 000	44
COSTA RICA	927 260 997	1 281 250 000	72
EL SALVADOR	0	2 500 000	0
I ALT	1 226 989 497	1 890 000 000	65

Import af bananer i 2015 under stabiliseringsmekanismen (i kg)

6. KONKLUSIONER

Tre år efter sin ikrafttræden bevæger gennemførelsesprocessen sig støt fremad, og aftalens institutionelle rammer fungerer godt.

På trods af de negative globale tendenser i det mellemamerikanske handelsmiljø har EU's samhandel med Mellemamerika vist sig at være forholdsvis dynamisk. Flytningen af en større regional eksportør (it-udstyr) i Mellemamerika har fortsat haft en stor, negativ virkning - som i 2014 - selv om den resterende eksport fra Mellemamerika til EU voksede med gennemsnitligt 13,8 % i 2015, hvilket især skyldtes opsvinget i kaffeindustriens eksport, der voksede med 34 % sammenlignet med året før. EU's eksport til Mellemamerika har fulgt med dette væksthiveau ved at stige kraftigt med 22 % i løbet af 2015.

På trods af denne solide vækst er brugen af præferencerne fortsat ret lav i forbindelse med EU's eksport til Mellemamerika, men den er betydeligt bedre for EU's import fra Mellemamerika. Det er muligt, at det er nødvendigt med yderligere kommunikationsindsatser i EU for at få et større kendskab til de fordele, som aftalen giver EU's eksportører. Kommissionen er fortsat engageret i tiltag, der sigter mod at øge de erhvervsdrivendes opmærksomhed, for så vidt angår aftalens muligheder. Handling på medlemsstatsplan ville også være relevant.

Under den forudsætning at toldkontingenterne forbliver stort set underudnyttede, er der stadig klare muligheder for, at de erhvervsdrivende kan udvikle handelsforbindelser yderligere.

For så vidt angår stabiliseringsmekanismen for bananer, forblev den samlede import fra Mellemamerika overordnet stabil og et godt stykke under de kumulerede udløsningsmængder. Selv om bananimporten fra Guatemala oversteg udløsningsmængden, vurderede man, at det var unødvendigt at overveje en suspendering fra præferencetoldsatserne, da den ikke blev anset for at kunne destabilisere EU's marked.

I forbindelse med handel med tjenesteydelser faldt strømmene mellem de to regioner marginalt til 5,9 mia. EUR i 2014. Panama, Costa Rica og Guatemala er fortsat de vigtigste handelspartnere på dette økonomiske område. Antallet af handelspartnere er dog stadig begrænset til, at man kan vurdere virkningen af aftalen om handelsstrømme inden for tjenesteydelser.

EU vil prioritere en fortsat vedligeholdelse og styrkelse af det positive samarbejde, der er etableret med Mellemamerika, med det fælles mål for alle relevante aktører at opnå den korrekte gennemførelse af aftalen. Erhvervsdrivende, forbrugere og civilsamfund fra begge regioner vil dermed kunne udnytte mulighederne i aftalen fuldt ud og bygge oven på dem ved yderligere konsolidering af et gensidigt fordelagtigt forhold.

Det er afgørende for en ordentlig gennemførelse af aftalen, at institutionerne fungerer korrekt inden for aftalens rammer. De danner et forum, hvor man kan tage del i diskussioner om og søge acceptable løsninger for alle parter på spørgsmål om alt fra opfyldelse af forpligtelser indgået under forskellige afsnit i aftalen (såsom handel og bæredygtig udvikling, offentlige udbud og andre afsnit) til spørgsmål om markedsadgang og generelt hjælp til at håndtere udfordringer i forbindelse med gennemførelsen på en struktureret måde, som begge parter er enige om.

I denne forbindelse har nyere indsats fokuseret på samarbejde om arbejdsmarkeds- og miljøspørgsmål og mere generelt på civilsamfundets deltagelse, social dialog, cirkulær økonomi og værdikæder - alt sammen i overensstemmelse med EU's nuværende handelspolitik.¹⁰

Kommissionen vil fortsat engagere sig i gennemførelsesprocessen sammen med Mellemamerika og drøfte eventuelle problemer, som blev rejst af firmaer, borgere eller andre interessenter i forbindelse med gennemførelsen af aftalen. Kommissionen opfordrer ligeledes EU-medlemsstaterne og Europa-Parlamentet til fortsat at deltage aktivt i processen.

¹⁰ Se dokumentet for "Handel for alle"-politik (http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154135.pdf).